

Mültecilerin Sesi

Türkiye’de Yaşayan Mültecilerin Görüşlerine Adanmıştır

Üç ayda bir yayınlanır

Yaz 2008

Nehirde ölüm

Türkiye-Irak sınırındaki nehirde boğulan mültecilerin trajik hikâyesi.

Sayfa 2

Mülteci çocukların eğitimi

Mülteci çocukların eğitimi önündeki engeller ve çözüm önerileri.

Sayfa 5

Çocukların gözünden

Nijeryalı Christina, İranlı Kamer, Sri Lankalı Sam... Mülteci çocukların çizdiği resimlerden seçmeler.

Sayfa 6

Babanın kızına mektubu

Çok zor koşullarda yaşayan Sudanlı bir mültecinin kızına yazdığı şiir.

Sayfa 8

Beyaz güvercinin izinde

İranlı mülteci aileden bir umut öyküsü.

Sayfa 9

Neden Konya'yı seçtin?

Konya’da bir buçuk yıl yaşayan bir mültecinin izlenimleri.

Sayfa 10

Dünya Mülteciler Günü özel sayısı

“Herkes kendi ülkesini sever fakat ülkemdeki sorunlar yüzünden ve inanç özgürlüğü olmadığı için ülkemi terk etmek zorunda kaldım. Sorunları olan ülkeler var, özellikle Afrika’da ve Irak’ta. İşte o yüzden kaçıyor ve başka ülkelere geçip sonra Türkiye’ye geliyoruz. Türkiye iyi bir ülke ve burada sorunlarımızı anlıyorlar. Sorunlarımızı Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği’ne (BMMYK) anlattık ve anladılar. Fakat biliyor musunuz, böyle yaşamak hiç kolay değil, ülkelerimize geri dönemiyoruz. Bunun için özgürlüğümüzü bulmamız gerek; hayatlarımızı kurtarmak ve sorunlarımıza çözüm bulmak için. Bizler insanız. İnsan haklarımız var.”

—Eritreli bir mülteci.

Suların derinliklerinden bir mektup

Sevgili mülteci arkadaşlar,

Ben Hossein Mirzayi. Ben İranlı bir sığınmacıydım. Bu mektubu size Türkiye ile Irak'ı ayıran Dicle nehrinin dibinden yazıyorum. Ben ve bazı arkadaşlarım bu nehirden geçmeye zorlandık. Bu nehirle tanışma öykümü size anlatmamı ister misiniz?

Yirmi dokuz sene önce bir sabah babamın eski radyosundan yankılanan bir devrimci marşla uyandım. Hatırlıyorum babam bağırarak: “Özgürüz artık, bundan sonra adalet, demokrasi ve özgürlüğün kanatları altında yaşayacağız” diyordu. “Sonunda herkesin korkmadan düşüncelerini ifade edebileceği bir ülkede yaşayacağız.” “Bundan sonra ülkemizde yoksulluğa, eğitimsizliğe, zorbalığa ve ayrımcılığa yer olmayacak.”

Babam bunları ülkemizin yeni liderinden duymuştu ve çevremizdeki herkes gibi tereddüt etmeden inanmıştı. Zavallı yaşlı adam devrimin kendi çocuklarını da yok edeceğini bilmiyordu.

O gelecekte oğlunun bu kurbanlardan biri olacağını bilmiyordu.

Size hangi koşulların zorlamasıyla ve hangi hayallerin özlemiyle kendimi bir gün İran'a komşu başka bir ülkede bulduğumu nasıl anlatabilirim ki? Kimileri bana özgürlük kahramanı, kimileriye korkak olarak baktılar. Bazı insanlar bana vatansever, diğerleriye vatan haini dediler; devrimci ve devrim karşıtı olarak da damgalandım. Gerçeğini sorarsınız ben bunların hiçbiri değildim. Ben sadece biraz özgürlük, biraz güvenlik, biraz saygı, biraz sevgi ve azıcık bir demokrasi istiyordum.

Bütün bunlara nasıl kavuşabilirdim? Senelerce bu güzel kavramları düşündüm.

Sonunda 2003 senesinde ben ve arkadaşlarım uzun yıllar yaşadığımız o komşu ülkede daha fazla duramayacağımıza karar verdik. Ben kahraman olmak da hain olmak da istememiştim. Ben sadece kendim olmak istemiştim. Nihayet ben ve arkadaşlarım bir karara vardık. İran'a dönemezdik, İran makamlarına göre biz vatana ihanet etmiştik. Tek çaremiz uluslararası korumadan yararlanmak için iltica talep etmekte. Daha önce birkaç arkadaşımız bu yolu denemiş, Türkiye üzerinden bir Avrupa ülkesine sığınmışlardı. Biz de işte bu umutla Türkiye'ye geldik. Ben sizi politik düşüncelerimle yormak istemiyorum, bunların önemi de yok zaten, zira ideolojilerimiz ne olursa olsun hepimiz insanız.

Ben kahraman olmak da, hain olmak da istememiştim. Ben sadece kendim olmak istemiştim.

Türkiye'ye umutla geldik. Ama güvenceye ulaşmadan Türkiye'nin yetkilileri tarafından yakalandık. Bize kaçaksınız dediler. Mülteci olduğumuzu söyledik. Derdimizi anlatmak için çok uğraştık. Anlatamadık.. Hikayenin devamını biliyorsunuz herhalde: Türkiye makamlarınca Dicle nehrini yüzerek geçmeye zorlanan bir sığınmacı grubundan dört kişi, 23 Nisan 2008 günü Türkiye ile Irak sınırında, Dicle nehrinde boğuldular. İşte ben şimdi dibinde istirahat ettiğim bu nehirle o gün tanıştım.

Hikayesi benimkine benzeyen çok sayıda insan, herhangi bir korunaktan, yasal güvenceden yoksun, komşu ülkelerde ve Irak'ın hayalet şehirlerinde dolaşmaya devam ediyor. Onlar da birzamanlar benim gibi çaresiz, ölümle olan randevularını bekliyor.

Biz bu nehrin dibinde dört kişi değiliz, sayımız bundan çok fazla. Bugüne kadar çok sayıda insan o nehri geçemedi. Onların sessiz ölümlerini kimse görmedi.

Soru sormayı sevmiyorum. Ama son defa bizi nehrin kenarına getiren kişiye bir soru sordum. Ona “yüzme bilmeden nasıl bu nehirden geçebilirim?” diye sordum. “Daha önce bu nehirden iki kere geçmişsin, şimdi de geçebilirsin” diye cevapladı. “Daha önce yanımda tutunacak arkadaşlarım vardı” dedim. “O zaman yine arkadaşlarına tutunacaksın” dedi. Ama ne yazık ki bu defa arkadaşlarım da yüzme bilmiyorlardı. Birlikte, elele nehrin derinliklerine gömüldük...

Ona “Yüzme bilmeden nasıl bu nehirden geçebilirim?” diye sordum.

Söyledim ya, soru sormayı sevmiyorum. Ama ne düşündüğünüzü duymam gerek. Benim ve arkadaşlarımın ve bizden önce sessizce bu nehirden boğulan kardeşlerimizin ölümünden kim sorumludur? Gelecekte de bu nehirden birileri boğulmaya devam edecek mi? Mültecilerin bu nehirden ve diğer nehirlerde boğulmalarını nasıl engelleyebiliriz? Bu anlamsız ölümler nasıl biter?

Bence siz, hala kardeşlerimin önünde üç seçenek var: Bu nehri kurutabilirsiniz. Yerel görevlileri insan haklarının temel ilkeleri ve insan yaşamının değeri ile ilgili eğitebilir ve bu ilkelere saygılı olmalarını sağlayabilirsiniz. Ya da mültecilere yüzme öğretebilirsiniz. Sizce en iyi seçenek hangisidir? Bu seçeneklerin hiçbirinin ne bana ne de nehrin dibinde benimle yatan arkadaşlarıma artık bir faydası olmayacak. Ümidimiz gelecek için. İzin vermeyin. Artık bu nehirden bize katılan olmasın. Mülteciler sizin yanınızda kalsın.

Türkiye’de yaşayan bir mülteci

Sınır kuvvetleri ile yaşanan gerginlik sonrası dört kişi boğuldu

23 Nisan günü, Türk polis yetkilileri 18 kişilik bir göçmen grubunu Türkiye ve Irak sınırının kontrolsüz bir bölümünde bulunan nehirden zorla geçirdi. Bu olay sonrasında, aralarında BMMYK tarafından mülteci statüsü tanınmış bir İran vatandaşı da bulunan dört kişi boğularak hayatını kaybetti.

Uluslararası hukuk, sığınmacıların zulüm tehdidi görebilecekleri ülkelere geri gönderilmelerini yasaklar. Fakat bazı görgü tanıklarının raporlarına göre, Türk yetkilileri çeşitli uyruklardan altmış kişiyi resmi Irak sınırından geçmeye zorlamış.

Irak sınır yetkilileri kırk iki Irak vatandaşının ülkeye girişini kabul etmiş. Fakat geri kalan ve aralarında BMMYK tarafından tanınmış beş İranlı mültecinin de bulunduğu, on sekiz İran ve Suriye uyruklu kişiyi kabul etmemişler. Bunun üzerine Türk polisi bu on sekiz kişiyi iki ülkeyi ayıran nehrin bulunduğu bölgeye götürerek nehri yüzerek geçmeye zorlamışlar.

BMMYK’nın görüştüğü görgü tanıkları dört kişinin nehrin şiddetli akıntısına kapılarak kaybolduklarını söyledi. Boğulan bu dört kişinin cesetlerine ulaşılamadı.

BMMYK, bu beş İranlı mültecinin sınır dışı edilmemelerini- ve özellikle de sığınmacılar için güvenli olmadığından Irak’a gönderilmemelerini- sağlamak için dosyalarını takibe almıştı. Fakat buna rağmen, mülteciler sınır dışı edilecek diğer göçmenlerle birlikte bir otobüse bindirilerek, yirmi üç saatlik bir yolculuk sonunda Irak sınırına bırakıldılar.

*Kaynak: BMMYK, 25 Nisan 2008

نامه ای از اعماق آبه‌ها

دوستان عزیز پناهجو

اسم من حسن میرزایی است. من هم مثل شما پناهجو بودم. این نامه را از اعماق رودخانه ای که بین ترکیه و عراق واقع شده برایتان مینویسم. من وعده ای از دوستانم را مجبورکردند از این رودخانه عبور کنیم. آیا دوست دارید براتون بگم که چگونه با این رودخانه آشنا شدم؟

اجازه بدهید براتون بگم. بیست و نه سال پیش یک روز صبح وقتی از خواب بیدار شدم رادیوی قدیمی پدرم یک سرود انقلابی می خواند. یادمه پدرم در حالی که داد می کشید، می گفت: «ما ازاد شدیم، از این به بعد زیر بالهای عدالت، دمکراسی و آزادی زندگی خواهیم کرد.» او فریاد زد: «سرانجام در یک کشوری زندگی خواهیم کرد که همگان می توانند عقایدشان را بدون ترس بیان کنند.» او گفت: از این به بعد، فقر، بیسوادی، تبعیض و ستم در کشور ما جایی نخواهد داشت.

پدرم این حرفها را از رهبر جدید کشورمان شنیده بود و مثل هر کس دیگری، بدون تردید، آنرا باور کرده بود. پیرمرد بیچاره نمی دونست که انقلاب بچه های خودش را نابود خواهد کرد. او نمی دونست که پسر خودش در آینده، یکی از آن قربانیها خواهد بود. من نمی دونم چه جوری براتون توضیح بدهم که یک روز خودم را در کشور همسایه پیدا کردم. بعضی ها منو قهرمان آزادی صدا می کردند، بعضی ها ترسو، بعضی هامنو وطن پرست صدا می کردند و بعضی ها خائن. بعضی ها انقلابی و بعضی ها ضد انقلاب. اما راستش رو بخواهید من هیچکدام اینها نبودم. من فکر میکنم تنها چیزی که می خواستم کمی آزادی، کمی امنیت، کمی احترام، کمی محبت و یک کمی دمکراسی بود.

من چه جوری میتونستم همه اینهارو داشته باشم؟ سالها در مورد این واژه های زیبا فکر کردم. اما ما نمی خواهیم کسان دیگری به ما ملحق شوند.

با امید به آینده ای بهتر برای شما

نهایتاً در سال دوهزار و سه فکر کردم که برای رسیدن به این چیزها می توانم یک راهی را برای خروج از کشوری که در آن ساکن بودم، پیداکنم. من نمی خواستم یک قهرمان باشم. نمی خواستم یک خائن باشم، فقط می خواستم خودم باشم.

بالاخره من ودوستانم یک تصمیمی گرفتیم. ما نمی توانستیم به ایران برگردیم چونکه از نظر مقامات ایرانی خائن بودیم. فقط یک راه مانده بود، اینکه برای برخوردار شدن از حمایت بین المللی تقاضای پناهندگی بکنیم. بسیاری از دوستانم همین کار را کردند و بعضی ها به ترکیه آمدند و از طرق مختلف به کشورهای اروپایی مهاجرت کردند. به همین دلیل به همراه دوستانم به ترکیه آمدم.

من نمی خواهم شما را با عقاید سیاسی ام خسته کنم. این اصلاً مهم نیست چرا که علیرغم عقاید ایدئولوژی مان، همه ما انسان هستیم. در تاریخ بیست و سه آوریل دوهزار و هشت مقامات محلی ترکیه من ودوستانم را دستگیر کردند. در چنین روزی بود که با رودخانه آشنا شدم. احتمالاً شما بقیه ماجرا را شنیده و میدانید. گروهی از پناهجویان که از طریق مقامات ترکیه مجبور به خروج شده بودند، در رودخانه ای میان ترکیه و عراق غرق شدند.

من فکر می کنم که شما شنیده اید که خیلی ها هستند که مثل من بدون هیچگونه حمایت، بدون وضعیت قانونی در کشورهای همسایه و در شهرهای عراق سرگردان بوده و منتظر دریافت بلیط مرگ هستند. حتماً شنیده اید که من تنها نبودم. ما چهار نفر نبودیم، تعداد ما بیشتر از اینهاست. در بین ما خیلی ها بودند که نتوانستند از رودخانه عبور کنند و در سکوت مردند و هیچکس شاهد غرق شدن ایشان نبود.

من دوست ندارم سؤال کنم اما آخرین بار از شخصی که من ودوستانم را به کنار این رودخانه آورد سؤال کردم، از او پرسیدم «چگونه می توانم از این رودخانه عبور کنم، وقتی که شنا بلد نیستم؟» او گفت: «تو در گذشته دوبار از این رودخانه عبور کردی، اینبار هم خواهی کرد.» من به او گفتم آن دو بار دوستانم دست مرا گرفتند و به من کمک کردند تا از رودخانه عبور کنم. او گفت: اینبار هم اونها به تو کمک خواهند کرد تا از رودخانه عبور کنی. اما متأسفانه این بار انگار دوستانم هم شنا بلد نبودند و همه ما دست در دست هم در اعماق رودخانه فرو رفتیم.

هر چند دیگه دوست ندارم سؤال کنم، اما لازم می دانم چند تا سؤال بپرسم.

چه کسی مسئول مرگ من ودوستانم و بقیه کسانی هست که در سکوت در این رودخانه غرق شدند؟ کجاست وجدان جامعه بین الملل؟ آیا محکوم کردن این رفتار کافی است؟ آیا باز هم در آینده تعدادی از افراد در این رودخانه غرق خواهند شد؟ در خاتمه این نامه برای جلوگیری از این گونه مرگهای بی معنی چند راه را به شما پیشنهاد می کنم. چگونه می توانیم از غرق شدن افراد بیشتری در این رودخانه و رودخانه های دیگر جلوگیری کنیم؟ شما سه انتخاب دارید:

– یا می توانید این رودخانه را خشک کنید

– شما می توانید اصول اساسی حقوق بشر و ارزشمند بودن حیات انسانی را به این مقامات محلی آموزش دهید و به ایشان پیامزید تا به این قوانین احترام بگذارند.

– شما می توانید شنا کردن را به پناهجویان یاد بدهید.

به نظر شما کدام گزینه بهتر است؟

بهترین پاسخ شاید برای من ودوستانم که در عمق رودخانه دراز کشیده ایم سودی نداشته باشد.

نویس

Mülteci çocukların geleceği ne olacak?

Kuşkusuz ülkenizi terk etmeniz birçok sebebi var, bunları tekrarlamak istemiyorum, ama mülteci olmak epey büyük bir cesaret ister. Mülteci olmanın olumsuz ve olumlu sonuçlarının bilincinde olmanız gerekir. Bu makalenin ana eksenini yetişkin bir insanla değil, onun çocuklarıyla ilgili. Çocukların özellikle ilk “mücadele” aşamasında, yani yerleşim öncesinde neler yaşayacaklarına dair hiçbir fikirleri yoktur. Bu uzun bekleme sürecinde mülteci çocukların geleceği belirsiz bir hal alır. Hele bir de iltica başvurusunun, mülteci statüsünün tanınmamasıyla sonuçlanması çok ağır bir başarısızlık olur. Çocuklar eğitim görme hakkına sahiptir, eğitimin hayatta ne kadar önemli olduğunu hepimiz biliyoruz. Şurası kesin ki çocuklarının eğitimi sağlamak her ebeveynin görevidir. Çocuklar eğitim görerek, ülkelerinde geleceğin temel yapı taşı haline gelmekle kalmaz, aynı zamanda yaşlandıklarında anne-babalarına da destek olur. Örneğin, hayatın her alanı açısından güzel bir ülke olan Türkiye’de yetişkin mültecilere nasıl muamele edileceği konusunda hâlâ ilk adımlar atılıyor.

Türkiye, herkesin bildiği uluslararası anlaşmaların uygulanması konusunda bugüne dek ancak yolun yarısına gelebildi. Mülteci çocukların geleceği, Türkiye’nin mültecileri nasıl tanımladığına bağlı. Bu çocuklar iki ara bir derecede yaşıyor. Çünkü anne-babaları onların geleceğini garanti altına alacak mali desteğe sahip değil, ayrıca Türkiye’de ne kadar kalacaklarına dair bir fikirleri de yok. Ayrıca Türkiye hükümeti de bu çocuklar için eğitimin ne kadar önemli olduğunu farkında değil, çocukların nasıl bir konuma itildiği önemsenmiyor. Çocuklar da hayatın ne kadar önemli bir kısmını kaçırdıklarının farkında değil. Dolayısıyla

bu meselenin çözümü için, bence bütün tarafların çaba göstermesi gerekiyor. Asla aşılması gereken kırmızı çizgiler olmalı, çocukların parlak bir geleceğe sahip olması için bütün sonuçlar incelenmeli ve çözümler bulunmalı. Eğitimin hayat için, çocukların hayatta büyük beklentilere sahip olabilmesi için ne kadar önemli olduğunu hepimiz biliyoruz.

Bu da benim mütevazı katkım olsun.

-- Majid, Sudan

Eğitim hakkı

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın 42. maddesine göre Türkiye’de yaşamakta olan her insanın, ırk, din veya milliyetine bakılmaksızın, temel eğitim hakkı var. Fakat pratikte Türkiye’de yaşamakta olan sığınmacılar, çocuklarını okula gönderme konusunda çok zorluklar çekiyor. Bazı raporlara göre Türkiye’de yaşayan sığınmacı çocukların yüzde 63’ü bürokratik veya maddi engeller ya da güvenlik korkusu gibi sebeplerle okula gidemiyor. Çocuklarını okula kaydettirmek isteyen sığınmacılardan hem kendilerine, hem de çocuklarına ait birer ikamet izni sunmaları isteniyor. Her bir ikamet izni yüzlerce yeni Türk lirasına mal oluyor ve her altı ayda bir yenilenmesi gerekiyor. Dahası, temel eğitim hakkının ücretsiz olması yine anayasal bir hak olsa da, yine bazı raporlar, birçok sığınmacının çocuklarını okula göndermek için “gönüllü kayıt parası” gibi ödemeler yapmak durumunda bırakıldıklarını gösteriyor. Bazı insani yardım ve sivil toplum kuruluşları bu boşluğu kapatabilmek için göçmen ve sığınmacı çocuklarına yönelik gayri resmi eğitim programları açmayı başarsa da, bu programların imkânları çok kısıtlı olduğundan, bu çocukların ihtiyacı olan eğitimi onlara tam anlamıyla tahsis edilemiyor.

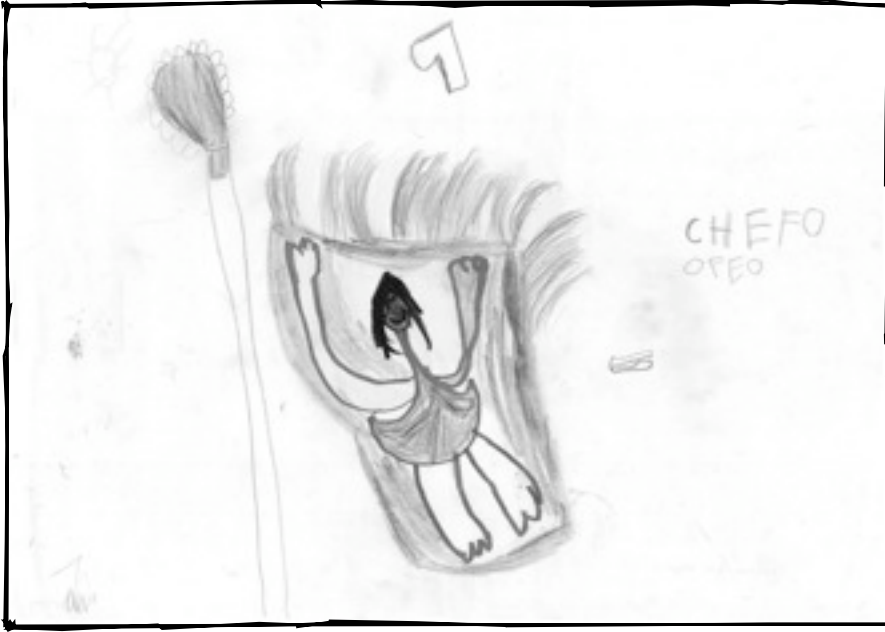
مستقبل اطفال اللاجئين الى اين

لا شك ان هناك عوامل عدة في وطنك الام تجعلك ان تغادره، لا يريد ان اذكرها ولكن ان تكون لاجئ، يتطلب هذا منك قدر عال من الشجاعة يجب عليك ان تكون مدركا تماما لعواقبه السالبة والموجبة. محور كتابتي هنا ليس الشخص الراشد بل اطفاله الذين يجهلون تماما ما يمرون به في فترة المخاض الاولى اي عذاب ما قبل التوطين، هذا اذا كانت النتيجة ايجابية اي قبول واذا كانت غير ذلك فهذا هو الفشل الذي لا يحمل عقابه. لان هناك مستقبل يجب ان يخطط لهؤلاء الاطفال على نحو سليم، وكلنا يعلم اهمية ذلك، اكيد من واجب كل اب وام ان يوفر اطفالهما التعليم. لانهما قبل ام يكونا عماد المستقبل في الوطن فهما عماد ابويهما عندما يكبرا.

في تركيا مثلا ذلك البلد الجميل في كل مناحي الحياة الا انه بدا يتلمس طريقه في معرفة معاملة اللاجئين الراشدين والى هذه اللحظة ما زال في بعد منتصف الطريق لفهم هذه المواثيق والمعاهدت التي يعلمها الجميع . فمن هذا المنطلق وهذه الحثيات يوجد المستقبل الباهر، اي اطفال يعيشون ما بين المطرقة والسندان. فاهلهم لا يملكون المال الكافي الذي يامن لهم مستقبلهم التعليمي. وفي نفس الوقت لا يدرون الى كم من الوقت انهم سوف يتمكنون في تركيا. ايضا لا تدرك الدولة التركية اهمية التعليم بالنسبة لهؤلاء الاطفال انفسهم. اي طور هم يفقدون او يمرون به. لذا فهذه القضية في نظري يجب ان تتظافر فيها كل الجهود من جميع الاطراف حتى تكون هناك خطوط حمراء لعدم تخطيها ودراسة جميع اثارها السالبة و ايجاد الحلول لها وكلنا يعلم اهمية التعليم في الحياة لذا يجب ان نولي هؤلاء كل العناية اللازمة و توفير التعليم اللازم لهم حتى يكون هناك مستقبل باهر لهم جميعا. هذا اسهام بسيط من صاحب عقل يكاد ان يخفت.

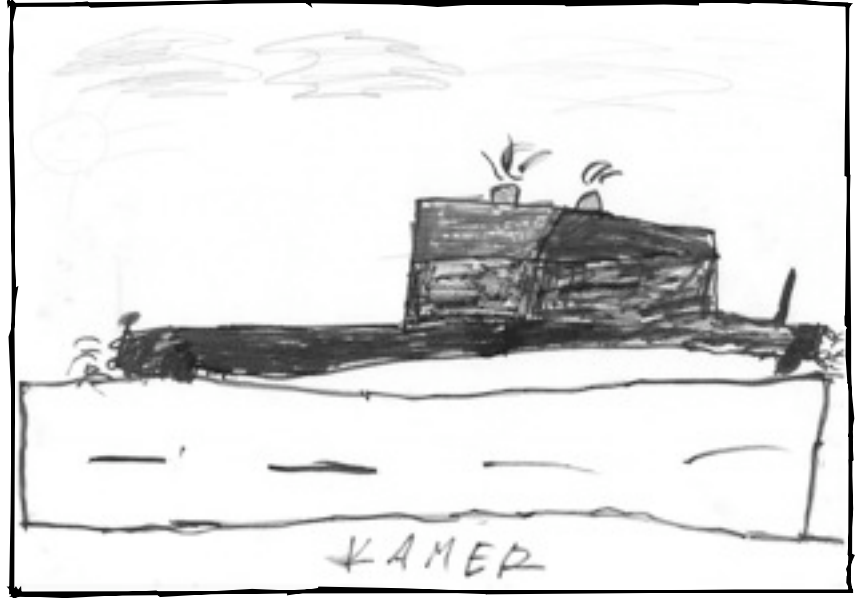
ماجد بولاد-اسطنبول

Mülteci çocuklardan resimler
İstanbul Kiliselerarası Göçmen Programı (IIMP)

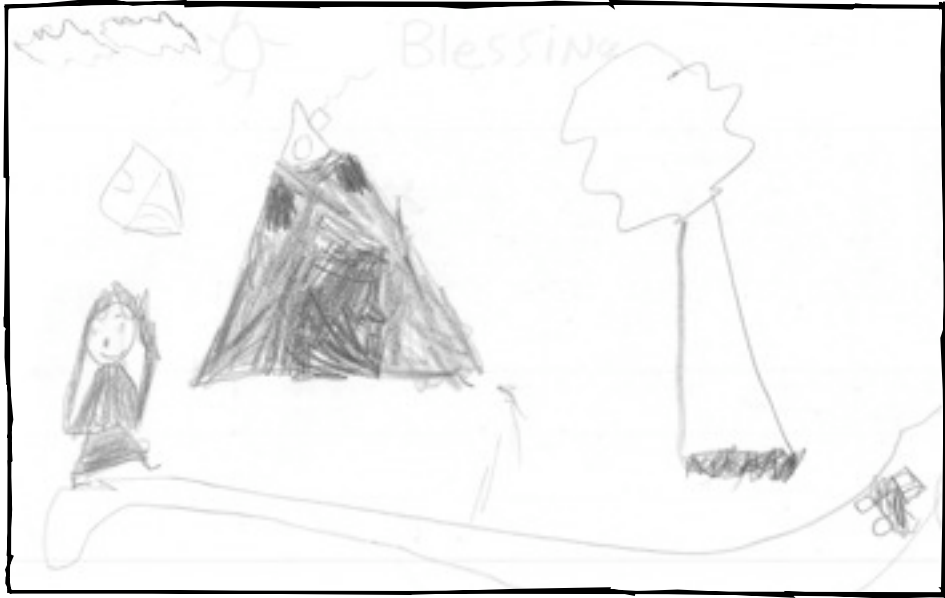
Christina, Nijerya

Kamer, İran

Sam, Sri Lanka

Blessing, Nijerya

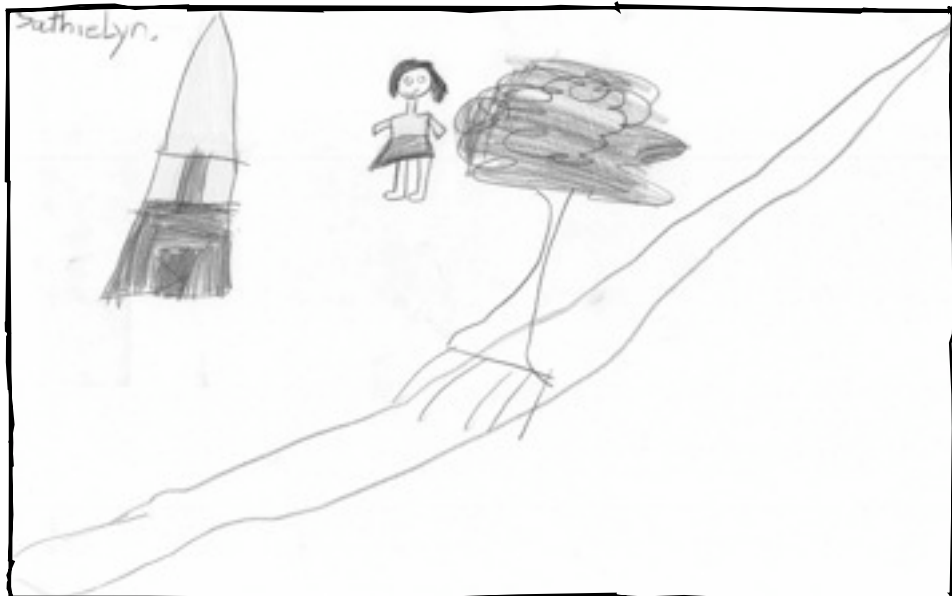
Mitra, Irak

Kajan, Sri Lanka

Sathielyn, Sri Lanka

Korkan bir kızın rüyası

Ah kızım kader bizden neler saklıyor bir öğrenebilsen? İlk gülüşün ve ne demeye çalıştığın hala kulağımda, günler ne sürprizlerle dolu. “Baba, baba” insan bunu her zaman duymak ister ve hiç sıkılmaz da, ama gelecek nerede ve kader bize ne hazırlıyor? (acı çekti ve acı çekecek ama...)

Bu kızın suçu ne? Tek günahın dünyanın en güzel kızlarından biri olman ve bu dünyaya gelmen; çünkü hiçbir vatani olmayan, barınaklarda aşağılanan bir mültecinin kızıydın.

Bu dünyada gezer, yer üstünde dolaşır ve göklere gidersin. Geldin ama bu zor dünya senin değil benim dünyam. Acaba bu zamanın bize vurduğu tokatlar durdurulur mu? Zulüm acımasızca kapımı çalar, kayıp bir kız, geleceği olmayan bir gençliği arayarak... Allah'ım bana ve sana yardım etsin.

Kızım bu dünyaya teslim olacağımı söylemiyorum ama bu dikenlerle dolu çok uzun bir yol, uzun bir mücadele yolculuğu, ama ben senin için bu dünyayla savaşıyorum. Hayır! Bu dünya beni yenemeyecek, benim geleceğim kayboldu, seninki kaybolmayacak. Sütünü alabilmek için, kendimi her şeyden mahrum bırakacağım. Seninle gurur duyacağım ve birlikte bütün bu dünyayı gezeceğiz. Senin için bir gelecek bulacağım. Senden gelen bir öpücük benim için bir dünya değerindedir.

Sevgili kızım Emel.

-- Osman Ebu Amel, Sudan.

ضائعة

اه! يا ابنتي لو تعلمي, ماذا يخبئ لنا القدر ضحكك البديئة تدن في اذني و هممك ماذا تقولين. اتدركي تعلم ماذا تخبئ لنا الأيام من مفاجآت. بابا بابا! يتمنى المرء ان يسمعها و لا يمل منها. و لكن اين المستقبل ماذا تخبئ الأقدار, لا يؤخر عاني و سيعاني ولكن. ما ذنب هذه الطفلة البريئة؟ ذنبك انتي احب الاطفال و الحياة ذنبك لانكي ابنة لاجئ لا وطن له سوى الملاجئ و الاهانات. يدور في الدنيا يفتش الارض و يلتحق السماء.

جئت بكى في هذا العالم القاسي عالمي و ليس عالمك .
يا ترى هل يتوقف ضعفان الزمان.

القهر يطرق بابي بلا رمة طفله ضائعة و شباب بلا مستقبل كان الله في عوني و عونك يا ابنتي.

لا لن اقول لكي انني ساستسلم و لكنه طريق طويل معيد بالاشوك , رحلة كفاح طويلة و لكنني سأحارب الدنيا لكي افر لكي نصيبك لا لن تهزمني الدنيا .

لقد ضاع مستقبلي و لكن لن يضيع مستقبلك.

سأحرم نفسي من كل شئ لكي اوفر لكي ثمن الحليب سارفع رأسي بك , و سنطوف الدنيا معا.

حتى اجد مستقبلك, قبلة منك تسوى عندي كل الدنيا يا حبيبتي يا أمل.

عثمان أبو أمل

Çocuklar için bir öykü

Daha 12 yaşındaydı. Ağlamaya başladı, oltası kırılmıştı, “Anneme ne diyeceğim?” Hava kararıyordu. Eve doğru yürümeye başladı. Annesi sinirli bir şekilde kapı önünde Hamit’i bekliyordu, onu görür görmez azarlamaya başladı ama kırık oltayı görünce olayı anladı; Hamit’e sarılıp “Üzülme oğlum, ağlama. İnşallah baban da en kısa zamanda eve döner” dedi. Babası Yunanistan’a kaçarken Türkiye polisi tarafından yakalanmıştı. Bütün parasını insan kaçakçılarını onu Yunanistan’a kaçırınlar diye vermişti. Amacı orada çalışıp, para kazanarak Hamit ve annesini yanına almaktı, çünkü onlar da İran’dan kaçak olarak Türkiye’ye gelmişlerdi.

Anne ve oğlunun biriktirdikleri bütün para bitmişti ve Hamit oltasıyla balık tutarak evi geçindiriyordu. Evin kirasını bile iki aydır ödeyemiyorlardı. Hamit annesinin gözlerinin dolduğunu görünce tekrar ağlamaya başladı.

Ertesi gün Hamit başkasından olta ödünç alırım umudu ile tekrar iskeleye gitti. Akşama kadar ordaydı ama kimse ona yardım etmedi, yorulunca eve döndü. Kapının önünde kanadı kırılmış, yaralı beyaz bir güvercin gördü, “Yaşasın, akşam yemeği çok nefis olacak” dedi ve güvercini aldı. Zili çaldı, kapıyı babası açınca Hamit sevinçten havalara uçtu. İçeri geçtiler, Hamit güvercini annesine verdi ve “Akşam yemeğimiz bu” dedi. Annesi “Bu güvercinle çok lezzetli bir akşam yemeği hazırlayacağım” diyince babası onlara kızdı ve böyle bir şey yapmalarına izin vermedi. “Türkiye’den çıktığımda kaçakçılar beni dağlarda bırakıp gittiler; aç, susuz ve yorgundum; beyaz bir güvercinin başımın üstünde uçtuğunu gördüm. Onu takip ettim bir köye vardım, o güvercin benim hayatımı kurtardı. Polis beni Birleşmiş Milletler’e götürdü. Artık gönül rahatlığıyla burada kalabiliriz, çalışabiliriz. Artık merak edilecek bir durum yok.”

Hamit beyaz güvercini babasına verdi, annesi de onun iyileşmesinde yardımcı oldu. Hamit pencereye doğru yürüdü açtı ve güvercini özgür bıraktı.

Mohseen, Iran

کبوتر سفید

نویسنده: محسن

زد زیر گریه، چوب ماهیگیری شکست. با خودش گفت: حال جواب مادرم را چی بدهم. هوا کم کم داشت تاریک می شد. یواش یواش بطرف خانه به راه افتاد. مادر با عصبانیت جلوی درب خانه منتظرش بود، تا چشمش به حمید افتاد، شروع کرد به داد و فریاد کردن بر سر حمید، بغض و گریه گلوی حمید را گرفته بود. مادر وقتی چوب شکسته ماهیگیری را دید ماجرا را فهمید و حمید را بغل کرد و گفت: ناراحت نباش پسر، خدامهربان و با محبت است.

اشکالی ندارد که چوب ماهیگیری شکسته به امید خداوند پدرت هم بزودی

می آید. آخر پدر حمید را پلیس ها گرفته بودند چون او می خواست به صورت قاچاقی از ترکیه خارج شود او با خودش هر چه که پول بود برده

بود تا قاچاقچی ها او را به یونان برسانند و آنجا کار کند تا حمید و مادرش

را هم بتواند به آنجا ببرد آخر آنها از ایران هم به ترکیه غیرقانونی و

قاچاق آمده بودند.

حمید و مادرش هم پس اندازشان تمام شده بود و حمید با همان چوب ماهیگیری غذای روزانه و خرج خانه را با فروش ماهی در بازار تامین می کرد. دیگر پولی هم نداشتند تا پول اجاره خانه را هم بدهند. پول اجاره ماه پیش را هم نداده بودند. حمید وقتی اشک را در گوشه چشمهای

مادرش دید طاقت نیاورد و دوباره گریه اش گرفت حمید دوازده سال بیشتر نداشت. صبح زود حمید از خانه بیرون رفت و تا به کنار اسکله رسید تا

شاید از کسی چوب ماهیگیری قرض بگیرد اما تا غروب کسی به او کمک نکرد و چوب ماهیگیری را به او نداد حمید خسته و ناراحت به طرف

خانه حرکت کرد. جلوی درب خانه چشمش به یک کبوتر سفید که بالش شکسته و خونی بود افتاد کبوتر را گرفت و خوشحال با خودش گفت: امشب

یک شام خوب و عالی با مادر خواهیم خورد. زنگ زد از خوشحالی به هوا پرید پدر درب خانه را به رویش باز کرد حمید را بغل کرد و به داخل خانه

برد. حمید کبوتر را به مادرش داد و گفت: ماما! اینها شام امشب. مادر رو به حمید کرد و گفت: یک غذای خوشمزه باین کبوتر سفید درست

خواهم کرد. پدر با ناراحتی به سمت آنان آمد و گفت: اجازه نمی دهم این کبوتر سفید را بکشید و شام درست کنید و ادامه داد و گفت: وقتی می

خواستم قاچاقی و غیرقانونی از ترکیه خارج شوم، مرا در کوهها رها کردند خسته تشنه و گرسنه بودم که یک کبوتر سفید راه یک روستا را به من

نشان داد و بالای سرم پرواز می کرد آرام آرام و تا من به آن روستا برسم بامن بود. او به من کمک کرد و جان مرا نجات داد و پلیس هم مرا به

سازمان ملل در امور پناهندگان معرفی کرد.

حالا با خیال راحت می توانیم اینجا بمانیم و کار کنم و دیگر نگران نباشید

کبوتر سفید زخمی را حمید به پدرش داد و مادرش هم کمک کرد تا کبوتر سفید را مداوا کردند و خونهای بال کبوتر را هم حمید پاک کرد و به

طرف پنجره رفت و کبوتر را آزاد کرد.

Neden Konya'yı seçtin?

Uydu kent Konya'da kaldığım bu bir buçuk yıl sonrasında neler söyleyebilirim? Kendime sorduğum bu soruyu iki bölümde yanıtlayacağım.

Bir mültecinin hayatındaki umut ve umutsuzluk.

Başka bir metinde söylemiş olduğum gibi kendinden ödün vermeden bir zafer elde edemezsin. Ancak kadın ya da erkek hepimizin gündelik yaşamda karşılaştığı problemler, bizi zafere de götürebilir, umudumuzu kaybetmeye de sürükleyebilir. Özellikle kendimizi, geldiğimiz ülkelerdeki farklı diktatörlük rejimlerinin ya da savaşların yol açtığı zorlayıcı kanunlardan dolayı bizden ayrılan aile fertlerimizden uzak, geleceğimize dair bir endişe havasında bulduğumuzda umudumuzu kaybedebiliriz.

Yalnız yaşayan ve ne zaman evine kavuşacağını bilemeyen bir mülteci baba veya anne kimdir? Bekâr mültecilerin arkalarında bıraktıkları insanlar yok. Birinin ciddi problemleri olduğunu duydum. Bir doktora görünmüş, doktor onun yaşında bir hayat arkadaşının ya da ona eşlik edecek birinin olması gerektiğini söylemiş. Tutuklu kaldığı süre boyunca ağır işkenceye maruz kaldığından cinsel organlarında oluşan ağrılardan bahsetti. Ben de ona yalnız olmadığımı, bana da testislerime bağlanan bir ip ile işkence yapıldığını, ölümün bana da ona olduğu gibi hafifçe dokunduğunu söyledim.

Tam da bu yüzden, başkalarının yaşadıkları bizlere örnek olabilir: Bizi barındıran evde tanıdığım bir Sudanlı mülteci örneği mesela. Kendisi bu eve gelen ilk siyah ve BMMYK/Ankara'da birçok mülakat yapmasına rağmen olumlu cevap alamamıştı. Öte yandan Bay Abdela, iyi konuşamayan birisi, iki hafta önce BMMYK/Ankara'dan kabul aldığını söyledi. Bundan bahsetmemin nedeni, mültecilerin bu yaşamlarında, örnekler ve tanıklılıklar her zaman bizlere cesaret vermeli. Özellikle de yaşadıklarımız hala tüm gerçekliğiyle aklımızdayken, Sonuna kadar gitmek zorundayız.

Bir defasında Yabancılar Şubesi'nde çalışan polislerden birisi ile konuşmuştum. Bir iş istediğimizi söyledim ona. Her gün ve bütün gün boyunca, hiçbir şey yapmadan, kolları bağlı oturarak duramayacağız. Çünkü iş için her kapı çalışımızda, bizden ikamet

belgesi istiyorlar. İkamet belgesini gösteriyoruz, çalışma izni istiyorlar. Bütün açıklamalarımıza rağmen cevap her zaman olumsuz oluyor. Polis bana "Bakarız" dedi ve bir ay kadar sonra bir gün üç polis; Mustafa, Sinan ve Sercan beni aradılar. Aynı gün ben de arkadaşlarımı aradım ve çalışacağımız mekâna gittik. Bizi patronla tanıştırdılar ve ertesi gün işe başladık. Ücretin ihtiyaçlarımızı karşılayacak seviyede olmamasına rağmen, patron ile önümüzdeki aylarda tekrardan görüşeceğimizi sanıyoruz. Bu yüzden Yabancılar Şubesi "müdürü" ve bu üç polise, mültecilere farklı sorunlar için de her zaman kulak vermelerini umut ederek, en içten teşekkürlerimizi sunmamız gerekiyor. Mesela İkamet'in yenilenmesi (geçici oturma izni) sorunu gibi...

*Bu mültecilik hayatında,
başkalarının tanıklılıkları her
zaman bizlere cesaret vermeli.
Sonuna kadar gitmek
zorundayız.*

Konya'da kente uyum sağlamak kolay değil çünkü çoğu insan mülteci kelimesinin ne anlama geldiğini bilmiyor. Onlara neden burada olduğumuzu ve nereden geldiğimizi anlatmak gerekir. Ne yapıyoruz? Ne yiyoruz? Ne içiyoruz? Ne kadar süre boyunca burada kalacağız? Acaba Türk devletinden veya Birleşmiş Milletler'den para yardımı alıyor muyuz? Elbiselerimizi kim veriyor? Bazen çocuklar tenimize dokunuyor ve kendilerinden farklı bir vücuda sahip olmamızı garip buluyorlar. Peki, neden sadece Konya şehrini seçtiniz? Başkaları geldiğimiz yerde su ya da nehir olup olmadığını soruyor. Sizin ülkenizde hiç Türk var mı? İşte böyle pek çok soru geliyor karşımıza. Ve evli olup olmadığın ve de ailenin olup olmadığı sorulduğu zaman, geriye kalan umut oluyor. İnaniyoruz ki, gece ne kadar sürerse sürsün güneş yeniden doğacak. 2007 yılında Cenevre'de Dünya Mülteciler Günü'nü onaylayan konuşmaların, boşluğa savrulan cümleler olmadığı umudu ile gözlerimiz sürekli BMMYK/Ankara'ya doğru dönük yaşıyoruz.

--Banza B.A., *Demokratik Kongo Cumhuriyeti*

DÜNYA MÜLTECİ ARAŞTIRMASI 2008:

ABD Mülteci ve Göçmenler Komitesi, tüm dünyada mültecilerin içlerinde yaşadıkları koşulları ülke bazında incelediği araştırması yayınlandı. Dünya Mülteci Araştırması 2008'in Türkiye bölümünü USCRI'nin araştırma ortağı olarak Helsinki Yurttaşlar Derneği hazırladı. www.refugees.org

Pourquoi avez-vous choisi la ville de Konya?

Quel bilan puis-je faire après un an et 6 mois dans la ville satellite de Konya où je réside ? Je réponds à ma propre question sur deux volets:

l'espoir dans la vie d'un réfugié et le désespoir.

Comme je l'avais dit dans un autre article, une il n'y a pas une victoire sans sacrifice. Mais les problèmes que chacun et chacune d'entre nous rencontrent dans notre vie de tous les jours, peuvent nous amener à effacer notre espoir, ou à espérer d'avantage. Surtout lorsque nous nous trouvons dans un climat d'inquiétude pour notre propre avenir et celui de nos membres de familles séparés avec nous par la loi de force, nous imposer par les différents régimes dictatoriaux, ou par les guerres dans nos pays d'origines. Qui-est -ce réfugié père ou mère d'une famille, qui peut être à l'aise, vivant seul(e) et qui ne sait à quel moment il sera ensemble avec son foyer ? Des réfugiés célibataires n'ont pas du reste, j'ai entendu un me dire qu'il a de problèmes sérieux, il a vu un médecin, ce dernier lui dira qu'à ton âge tu devrais avoir une épouse ou une prétendante. Il me parle sur les douleurs génitales lors de son arrestation, qu'il avait subit de tortures énormes, je lui ai dit, tu n'es pas le seul, moi, j'ai été torturé avec un fil lié à mes testicules, j'ai frôlé la mort comme toi aussi. C'est pourquoi les exemples des autres peuvent nous édifier : j'ai un exemple d'un réfugié soudanais que j'ai trouvé dans le foyer qui nous héberge. Il est le premier noir à arriver dans ce foyer, il n'a pas été répondu positivement, il a fait plusieurs interviews à HCR/Ankara, d'autres le traité de quelqu'un qui ne sait pas bien parler, mais il y a deux semaines Mr. Abdela me dira qu'il vient d'être reconnu par le HCR/Ankara. C'est pour dire que dans cette vie de réfugiés, les exemples et témoignages doivent toujours nous encourager surtout lorsque nous détenons la vérité de ce qui nous est arrivé, nous devons aller jusqu'au bout. Une fois j'avais parlé avec l'un des policiers du département des étrangers. Je lui ai dit que nous voulons une occupation, nous n'allons pas rester tous les jours bras croisés, sans rien faire, puisque partout où nous frappons pour le travail, parfois on demande l'İkamet, on montre, on exige le permis du travail, malgré les explications, la réponse

est toujours négative. Alors le policier me dira qu'on va voir, après autant de mois, un jour les trios de cette police des étrangers à savoir : Mustafa, Sinan et Sercan m'ont appelé et j'ai appelé mes camarades le même jour nous sommes allés sur le lieu du travail, ils nous ont présenté par le patron et le jour suivant nous avons commencé le boulot, même si le salaire n'est pas à la hauteur des besoins, nous osons croire que le patron va revoir dans les mois qui viennent. C'est pourquoi nous devons être sincères pour remercier le « Müdür » de la police des étrangers et ce trio, espérant qu'ils seront toujours à l'écoute des réfugiés pour nos différents problèmes, par exemple, le problème du renouvellement des İkamets (résidence temporaire) etc...

Dans cette vie de réfugié, les exemples et les témoignages des autres devraient toujours nous donner du courage. Nous devons aller jusqu'au bout.

Dans la ville de Konya, il n'est pas facile de s'intégrer car bon nombre de personne, ne savent pas ce que signifie le mot réfugié, il faut leur expliquer pourquoi nous sommes ici, nous venons d'où ? Qu'est-ce qu'on fait ? Pour combien du temps allons-nous rester ? Nous mangeons comment ? Est-ce nous sommes payés par le gouvernement turc ? Ou par les Nations Unies ? Qui nous donne les habits ? Parfois les enfants nous touchent sur la peau, ils trouvent étrange un être différent de leur corps. Pourquoi vous avez choisi seulement la ville de Konya ? D'autres demandent même si nous avons de l'eau de rivière chez nous. Y-a t-il des tures chez vous ? Voilà tant de questions qui nous reviennent souvent, et quand on pose la question si tu es marié ou pas ? Et ton foyer ? L'espoir demeure, nous y croyons, quel que soit la durée de la nuit, le soleil apparaîtra. Nos yeux sont tournés toujours vers HCR/Ankara, avec l'espoir que le discours sanctionnant la journée mondiale du réfugié, lu à Genève pour l'année 2007, ne sera pas un coup d'épée dans l'eau.

Banza B.A., DRC

Yazarlar

Nehirde Ölüm'ün yazarı çok uzun seneler önce sığınma talebinde bulunmak üzere İran'dan Türkiye'ye geldi. İstanbul'da yaşıyor. 2002 yılından beri sığınmacı ve mültecilere yardım eden farklı sivil toplum kuruluşları ile çalışmakta.

Majid 1973 yılında Sudan'da doğdu. Sudan'da öğretmen olarak çalışıyordu.

Son 4 senedir Türkiye'de yaşıyor.

Mohseen İranlı bir mülteci. İran'da yazarlık yapmaktaydı ve birçok çocuk kitabı yayınladı.

Banza B.A. 1968'de Kongo Cumhuriyetinde doğdu. Pedagojik çalışmalar diploması var. Evli ve üç çocuk babası.

Fotoğraflar için Sığınmacılar ve Göçmenlerle Dayanışma Derneği'ne teşekkürler.

Teşekkür

Mültecilerin Sesi, Avrupa Komisyonu-AENEAS Programı desteği ile yayınlanmaktadır.

Mültecilerin Sesi, mülteci yazar ve sanatçıların görüşlerini ve bakış açılarını paylaşmaları için oluşturulmuş bir forumdur. Yazarlar ve sanatçılar tarafından bu haber bülteni içerisinde ortaya konmuş görüşler, inanışlar ve bakış açıları Helsinki Yurttaşlar Derneği'nin ve Avrupa Komisyonu'nun görüşlerini temsil etmeyebilir.

Katılım

“Mültecilerin Sesi” üç aylık bir bülten olmayı amaçlıyor. Bizlerle bilgilerinizi, hikayelerinizi ve eserlerinizi paylaşmanızı bekliyoruz. Eğer yazılarınızı anadilinizde göndermek isterseniz, bültende çevirisi ile birlikte yayınlanması için elimizden geleni yapacağız. Yazılarınızı göndermek için lütfen e-mail atın: refugeeaid@hyd.org.tr ya da telefon edin: **0212 292 4830**

Mültecilerin Sesi - Yaz 2008

Dünya Mülteciler Günü Etkinlikleri:

Ankara, 19–23 Haziran 2008
Dünya Mülteciler Günü Sergisi
Organizasyon: BMMYK, Ankara Büyükşehir Belediyesi
Yer: Dikmen Vadisi

İstanbul, 21 Haziran 2008
Dünya Mülteciler Günü Voleybol Şenliği
Organizasyon: BMMYK, Türkiye Voleybol Federasyonu, ASAM
Yer: İstanbul Burhan Felek Spor Salonu

<http://www.unhcr.org.tr/MEP/index.aspx?pageId=237>

Van, 21 Haziran 2008, 10.00–18.00
Van'da Mülteci Hafta Sonu
Organizasyon: Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı (TEGV)
Yer: TEGV Van Ofisi

Özel Duyuru: Mülteci Tırı
1 Haziran – 22 Haziran 2008
Organizasyon: Uluslararası Af Örgütü
Yerler: Van, Kayseri, Nevşehir, Konya, Ankara, Eskişehir, İzmir
<http://www.60.org.tr/60/iheb/?q=node/8>

Mültecilerin Sesi

Türkiye'de Yaşayan Mültecilerin Görüşlerine Adanmıştır

Helsinki Yurttaşlar Derneği

Mülteci Savunuculuk ve Destek Programı (MDP)

Tomtom Mah. Kumbaracı Sok.
50/3A, Beyoğlu 34433, İstanbul

Tel: 0212-292 48 30

www.hyd.org.tr

